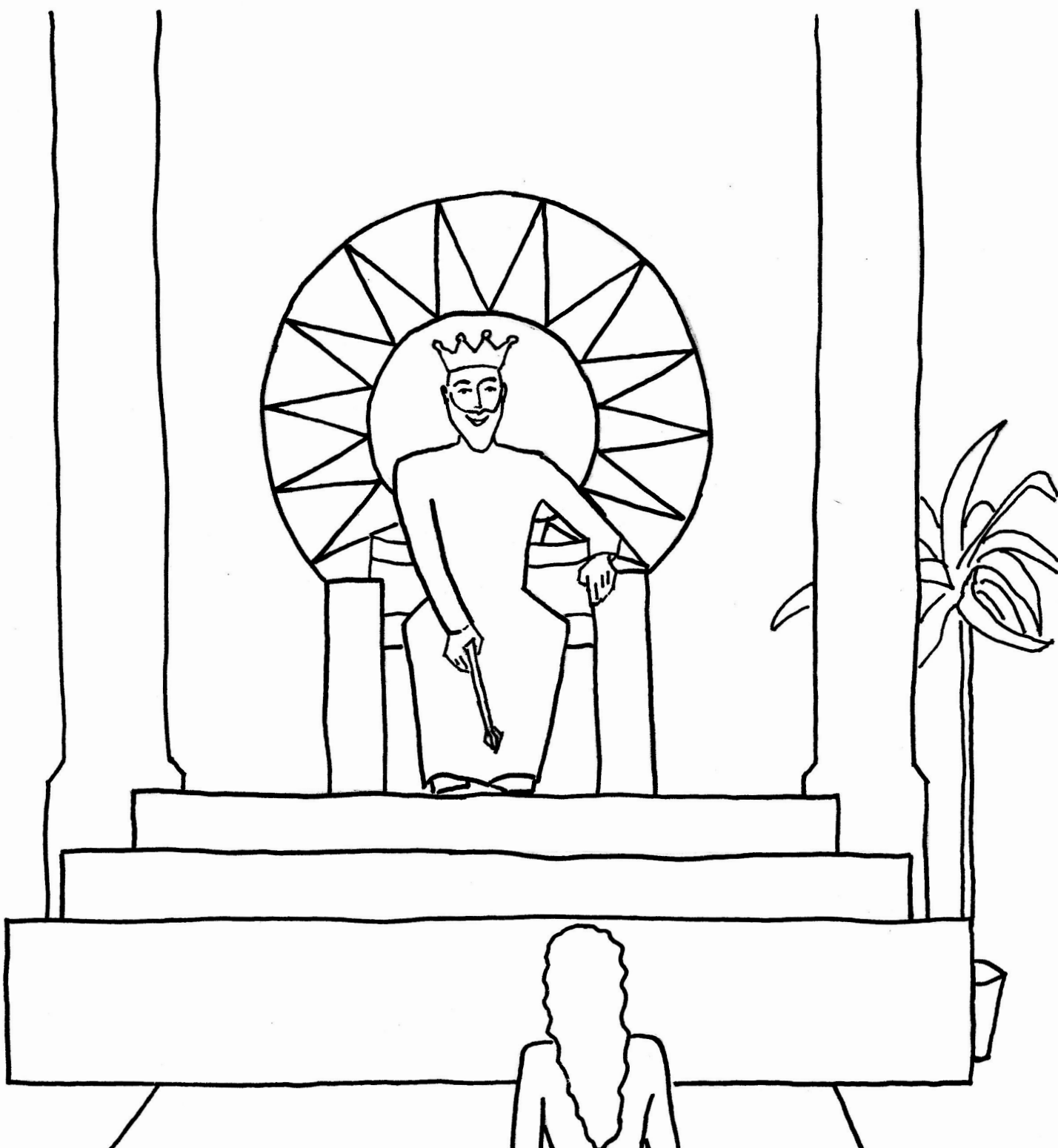

5 oktober 2025

Ester ontmaskert Haman

Ester 5:1- 6:11

Thema: God is trouw aan wie hopen op Hem

Doel

De kinderen leren dat Gods redding niet afhankelijk is van mensen. Hoewel hij hun woorden en daden wel gebruikt.

Toelichting

Ester vertelt de koning nog niets over het plan van Haman. Ze nodigt hem en Haman alleen uit voor een maaltijd. Ook dan aarzelt ze en nodigt hen voor een tweede keer uit. Intussen gaat Haman verder met zijn plannen. Hij kan Mordechai niet meer verdragen en wil hem snel ombrengen. Ester zal dus te laat zijn!

Dan komt er redding van God. Hij grijpt in. De koning kan die nacht niet slapen en laat uit zijn dagboeken voorlezen. Het vrijdelen van een aanslag op Ahasveros door Mordechai komt aan de orde. Hij is daarvoor niet geëerd.

De koning geeft Haman opdracht dat alsnog te doen. Haman was juist in alle vroegte gekomen met de vraag of hij Mordechai onmiddellijk mag doden, maar moet zijn slachtoffer nu eer bewijzen.

Zo wordt Mordechai op het nippertje gered. Wat hij deed voor de koning wordt niet vergeten en hij wordt gered door God. De HEER blijft trouw aan wie op Hem hopen.

Titel van het ONDERBOUW-verhaal: Mordechai wordt toch nog beloond

Richtlijnen: Iedereen was vergeten hoe Mordechai de koning heeft gered (vertel dit eventueel nog kort). Hij was niet bedankt en had niets daarvoor gekregen. Maar dan kan de koning niet slapen. Hij laat zich voorlezen uit zijn koninklijke dagboek en hoort dat Mordechai hem heeft gered.

De koning vindt Mordechai een held en vraagt aan Haman, die al vroeg in het paleis is, hoe hij Mordechai het beste kan bedanken. Op een paard in een mooie mantel moet hij worden rondgereden door de stad, zegt Haman, die denkt dat de koning hemzelf wil belonen. Dan moet Haman voor Mordechai, aan wie hij zo'n hekel heeft dat hij hem wil doden, uit lopen en huldigen. Dat was niet zijn bedoeling.

God laat zien dat Hij het goede dat je doet niet vergeet.

Titel van het MIDDENBOUW-verhaal: God komt te hulp

Richtlijnen: Doordat Ester een dag extra wacht om de koning alles te vertellen en om hulp te vragen, lijkt het voor Mordechai einde verhaal. Haman staat al klaar om hem te doden. De paal waaraan Mordechai wordt opgehangen heeft hij al neergezet. Ester zal te laat zijn om haar oom te redden.

Juist die nacht kan Ahasveros niet slapen. God zorgt er ook voor dat hij zich uit zijn dagboeken laat voorlezen en herinnert wordt aan wat Mordechai voor hem deed. De koning besluit dan Mordechai alsnog te laten eren, door Haman die hem wil doden. Haman moet de optocht door de stad organiseren.

God blijft Mordechai trouw. Wat hij aan goeds deed wordt niet vergeten. Zo redt de HEER hem. Als het te laat lijkt voor mensen, kan God nog te hulp schieten. Want van zijn plannen kan niemand Hem weerhouden. Daarom kunnen we altijd op Hem hopen.

Titel van het BOVENBOUW-verhaal: God is trouw aan wie hopen op Hem

Richtlijnen: Mordechai wordt op het laatste moment gered. Eigenlijk kon je er niet meer op hopen. De koning wist niet meer wat Mordechai eens voor hem deed. Ester heeft een dag langer gewacht om bij de koning voor de Joden te pleiten. Haman wil nog dezelfde dag vol haat afrekenen met Mordechai. Geen mens lijkt meer de dood van Mordechai te kunnen voorkomen.

Dan grijpt God in en bewijst zijn macht. De koning kan die nacht niet slapen en laat uit zijn dagboeken voorlezen. Het vrijdelen van een aanslag op Ahasveros door Mordechai komt aan de orde. De redder is niet geëerd. Haman komt in alle vroegte gekomen met de vraag of hij Mordechai onmiddellijk mag doden. Dankzij God moet hij zijn slachtoffer nu eer bewijzen. Je kunt om deze afgang glimlachen. God speelt een spel met zijn vijanden en brengt redding voor zijn kind Mordechai door alledaagse gebeurtenissen. Maar wie goed kijkt, ziet de HEER. Niemand kan Hem tegenhouden hulp te bieden aan wie in nood is en daarbij hoopt op Hem.

Bespreek met de jongeren of God ook in deze tijd mensen redt zonder dat mensen er bewust aan werken. Noem eens een voorbeeld.

Extra bijbelgedeelte: Psalm 33: 12-22

(God is en blijft trouw voor wie op de HEER vertrouwen. Wij mogen daarom altijd vol verwachting en hoop zijn)

Auteur: DW

Achtergrondinformatie

Bij het Bijbelgedeelte

Veelbetekenend begint het gedeelte met de vermelding dat de derde dag is aangebroken. Het is in de Bijbel vaak de dag van de beslissing. Nu gaat het gebeuren. De spanning stijgt ten top: is koningin Ester afhankelijk van de luimen van de koning, of heeft een hogere Macht dan toch de regie?

Gekleed overeenkomstig haar koninklijke waardigheid stelt Ester zich op in de hof voor de paleiszaal (5:1). Bescheiden, maar wel zichtbaar voor de koning, en dat ongevraagd. En daarmee verstoort ze mogelijk de rust van de koning of – even ongewenst – wekt ze indruk een boodschapper van slecht nieuws te zijn. Dit is het ultieme moment: woede of genegenheid, oordeel of genade, dood of leven. Nee heeft ze, ja kan ze krijgen.

En het wordt ja (vers 2). Het uitsteken van de gouden scepter wordt het teken van zijn genegenheid voor Ester. Maar daarachter ligt het besef van een ijzeren wet waarvan koning Ahasveros zich kennelijk ook direct bewijst is. Het moet ook vragen bij hem oproepen. Waarom doet Ester dit? Waarom waagt deze voormalige 'Miss Perzië' op deze manier haar leven? Er klinkt dan ook nieuwsgierigheid door in zijn vragen aan Ester, nadat deze naderbij is gekomen en het uiteinde van de scepter – haar vrijspraak van de doodstraf - heeft aangeraakt (vers 3).

Het antwoord van Ester is zowel concreet als ontwijkend. Ze nodigt de koning uit voor een persoonlijk etentje, met als speciale gast zijn nieuwe favoriet Haman. Het is opnieuw een bijzonder spel dat Ester speelt. Waarbij ook nu menselijke slimheid en menselijk handelen de volle aandacht krijgen. Met daarbij toch telkens het gelovige vermoeden dat dit alles niet omgaat buiten de hand van Hem die het volk Israël heeft geroepen en die, ondanks dat zijn naam in dit bijbelboek niet wordt genoemd, toch de verborgen Bewaarder en Bestuurder blijkt te zijn.

De kern van Esters strategie lijkt te zijn om zowel de koning als Haman in een setting buiten de politieke arena in een intieme sfeer bijeen te krijgen. Na de goodwill van de koning nog verder gewonnen te hebben, zou dan de ontmaskering van Haman als bedreiger van Esters volk moeten plaatsvinden.

De koning en Haman komen naar de maaltijd (letterlijk 'drinkgelag') die Ester heeft bereid. Let op het zinnetje dat Haman zo snel mogelijk moet worden gehaald (vers 5). Voor het eerst is Haman de regie kwijt. Opnieuw klinkt een drievoudige vraag naar Esters wens (vers 6). Slim is Esters halve antwoord, gevolgd door uitstel naar een nieuw diner in eenzelfde samenstelling morgenavond. Verhaaltechnisch wordt de spanning hiermee nog verder opgevoerd. Dat gebeurt des te meer door een eerst nog volgende tussenscène (5:9-14).

Haman heeft van Esters bedoelingen kennelijk niets door. In een opperbeste stemming verlaat hij het paleis om naar huis te gaan (vers 9). Bij de poort wordt zijn plezier echter vergald door Mordechai, de enige van de aanwezigen die niet als een knipmes voor hem buigt. Hij staat niet op, toont geen eerbied. Hij blijft letterlijk onbewogen, alsof er geen Haman bestaat. Haman ontsteekt in woede, houdt zich ter plekke echter in, maar roept thuis direct een beraad van familie en vrienden bijeen (vers 10). Zijn verworven rijkdom, status en zojuist exclusief verkregen positie als tafelgast bij de koning en de koningin betekenen niets voor hem zolang hij wordt geconfronteerd met Mordechai. (verzen 11 -13) Let op het overduidelijk antisemitisme in zijn uitspraak: '... zolang ik Mordechai, die Jood, in de Koningspoort zie zitten.'. Mordechai is voor Haman niet alleen een persoonlijke vijand, maar ook representant van een naar zijn mening als geheel vijandig volk, dat hij minacht en wil uitroeien.

Zijn vrouw en vrienden weten er wel raad op (vers 14). En zo staat een exorbitante executiepaal van zo'n 25 meter (50 el) hoog klaar. De vernedering van Mordechai moet totaal zijn. En de macht en superioriteit van Haman daarmee tot in verlen zichtbaar. Gezien zijn eerdere successen gaan Hamans raadgevers er zonder meer vanuit dat de koning het wel goed zal vinden. Gezien Ahasveros eerdere wankelmoedige gedrag zouden ze nog gelijk kunnen hebben ook. Wel heel cynisch klinkt hun slotzin: 'Dan kun je daarna vrolijk met de koning aan tafel gaan'. Haman ziet het wel zitten en laat de paal klaarzetten.

Een tweede tussenscène (tussen de beide diners in het vrouwenpaleis, georganiseerd door Ester voor koning Ahasveros en Haman) vinden we in hoofdstuk 6. Je kunt het ook het begin van de val van Haman noemen. En dat allemaal omdat de koning de slaap niet kan vatten? Of is het ook hier die hogere Macht die er zijn verborgen hand in heeft? Het gedenkboek met (ongetwijfeld zwaar gecensureerde) hoogtepunten uit de geschiedenis van het rijk dient als voorleesboek. Toevallig (of juist niet) komt de samenzwering tegen de koning langs, waarvoor Mordechai had gewaarschuwd (2:19-23). Ongerst stelt de koning vast dat Mordechai daarvoor nooit is beloond. Onmiddellijke actie is vereist door wie van zijn personeel er op dit late tijdstip ook maar aanwezig is. Dat blijkt (opnieuw een 'wonder-lijk' toeval) Haman te zijn (vers 4), die zijn plan met

de executiepaal voor Mordechai door de koning wil laten goedkeuren. De tegenstelling kan niet groter. In plaats van zijn vijand te executeren, moet hij hem eren. Let op de prachtige opbouw van vers 7 en 8. De koning noemt nog niet de naam van Mordechai, maar vraagt hoe de koning het beste iemand kan eren. Haman loopt er met open ogen in. 'Dat ben ik natuurlijk', niet dus!

De ontluistering van Haman is enorm wanneer hij het extravagante eerbetoon, dat hijzelf in de verzen 7-9 opsomt, moet uitvoeren met Mordechai als begunstigde. Een koninklijk gewaad en een kroon. Ook een paard van de koning zelf en een adellijke VIP die er roepend voor moet lopen. Op oer Bijbelse wijze worden de zaken hier omgekeerd. Haman zit niet op het paard, maar loopt ervoor en moet de koninklijke eer aan Mordechai in het rond roepen. Na de uitvoering (vers 11) keert Mordechai – als ware hij onberoerd – terug naar zijn plek in de Koningspoort. Haman keert treurend naar huis, waar zijn eerdere optimistische raadgevers zijn droevige lot al aankondigen. Let op de verbreding in vers 13 tot 'het Joodse volk'. Haman zal niet slechts verliezen van Mordechai, maar eerst en bovenal van het Joodse volk en van de God die in al zijn verborgenheid dit volk bewaart, zo klinkt in deze woorden door.

En zomaar zou ook belangrijk persoon als Haman dan iets vergeten. Dat tweede etentje bij koningin Ester... De dienaren (eunuchen) komen hem al halen. Hij is echt de regie kwijt!

Vers voor vers

Hoofdstuk 5

- Vs. 2 Letterlijk staat er: 'zij verheft de gunst van de koning'. Ester brengt met haar gedurfde en kwetsbare actie goedheid in de koning teweeg. Het is de wending in het hele verhaal.
- Vs. 3 Drie vragen maar liefst stelt Ahasveros naar de reden van Esters gewaagde actie. Het beloven van de helft van zijn koninkrijk moeten we daarbij maar vooral als oosterse retoriek opvatten. Hij wil wel heel graag weten wat er aan de hand is.
- Vs. 4 In de troonzaal en de publieke ruimten van het paleis vonden ook toentertijd de politieke intriges plaats, waarbij de koning dikwijls speelbal was van zijn bestuurders en andere dienaren. Zo had Haman, die zich in die omgeving als een vis in het water moet hebben gevoeld, zijn spel met de koning al gespeeld. Ester dwingt hem in een andere setting, die tot zijn val zal leiden.
- Vs. 5 'die Ester had bereid': Ester zal wel niet zelf hebben gekookt. Er wordt in haar naam wel een vorstelijk diner klaargemaakt.
- Vs. 7 'Wat ik wil vragen, wat ik wens...'. Haman was een goede acteur. Maar ook Ester blijkt een uitstekende actrice. Zo speel je dat. Zo houd je een wispelturige koning en een door hoogmoed verblinde ambtenaar aan het lijntje, dat je vervolgens langzaam oprolt.
Een Bijbeluitlegger wijst er bovendien op dat deze woorden uit de mond van Ester, die ook satire en verleiding inzet om haar volk te redden, precies het midden van het bijbelboek vormen. Dat is bijzonder, zeker als je bedenkt dat de Hebreeuwse woorden achter 'wens' en 'verlangen' ook met gebed kunnen samenhangen.
- Vs. 10 'Daarop liet hij zijn vrienden bij zich komen en Zeres, zijn vrouw.': Opvallend is dat zijn tien zonen (9:12) niet bij dit beraad lijken te zijn. Is dat omdat zij in vers 11 bij de vele rijkdommen worden genoemd? En hoe bitter is dan het contrast met een oordeel dat ook hen zal treffen en dat de bijbelschrijver wil benadrukken (zie 9:12-14).
- Vs. 11 'Hij wees hen op zijn geweldige rijkdom...': Haman is hier het prototype van 'de dwaas', zoals die in de bijbelse wijsheidsboeken (Spreeken, Prediker, enz.) wordt beschreven. We noemen: 1 Hij is overmoedig en vol vals zelfvertrouwen. 2 Hij gaat blind op zijn val af. 3 Hij kan zijn mond niet houden. 4 Hij pocht over zichzelf en verheerlijkt zichzelf. 5 Hij beroemt zich op 'morgen', maar weet niet wat de volgende dag hem brengen zal.
- Vs. 13 'Maar dit betekent allemaal niets voor mij...': Psychologisch is dit wel heel sterk en herkenbaar beschreven. Zo kan dat werken toch? Een mens heeft zoveel, maar dat ene... Als een doorn prikt het en irriteert het en zet het alles in een donker perspectief. Dat kan ver gaan en heel treurig uitwerken.

Hoofdstuk 6

- Vs. 1 'Daarop gaf hij bevel de kronieken te brengen': Letterlijk staat er: 'boek van de gedachtenissen, woorden van de dagen. Te denken is aan een soort dagelijks journaal in geschreven vorm. De antiek-Griekse geschiedschrijver Herodotus meldt dat de koningen van Perzië zulke dagboeken hadden.
- Vs. 3 'Er is hem niets gegeven': Dat is problematisch, niet alleen omdat de koning bij een onderdaan in de schuld staat. Ook de toorn van de goden kan worden gewekt door een dergelijke nalatigheid. Het is dus ook eigenbelang dat de balans zo spoedig mogelijk wordt hersteld.
- Vs. 8 'Er zou een koninklijk gewaad moeten worden gehaald...': De antieke geschiedschrijver Plutarchus vertelt dat toen koning Xerxes (volgens sommige uitleggers dezelfde als koning Ahasveros) de Spartaan Demaratus toestond vrijuit te vragen wat hij wilde, deze vroeg om de koninklijke kroon op zijn hoofd en door de stad rondgeleid te worden op dezelfde manier als met de koning gebeurde. Toegepast op onze geschiedenis: Haman wil een dagje 'koning spelen'. Als koning behandeld worden! En dan voel je aan: dit moet misgaan. Hoogmoed komt voor de val.
- Vs. 12 'Haman haastte zich naar huis, treurend, het hoofd bedekt': De tegenstelling kan niet groter zijn. De wens was

zich uitgebreid aan iedereen te kunnen tonen als geëerd persoon. De praktijk toont een gedesillustioneerde mens die zo snel mogelijk thuis wegkruipt. Op straat onherkenbaar vanwege zijn bedekte hoofd: een teken van rouw...

Vraag

De naam van God wordt ook hier nergens genoemd. En toch lijkt Hij de regie te hebben bij alle wonderlijke toevalligheden in deze geschiedenis. Hoe ervaar jij dat bij het lezen? Herken je er iets van in je eigen geloof en praktische geloofsleven?

Auteur: WMB

Liederen

Psalm 123

Lied 904: 1, 2 en 3

Lied 883

Als je bidt, zal Hij je geven

Ik volg de Heer

Mijn God is zo groot, zo sterk en zo machtig

Want ik weet

Wees niet bang

'k Stel mijn vertrouwen

De HERE zegent jou

Wie durft het aan?

Ester wordt koningin

(=Gezang 427 LvdK)

Hemelhoog 101

Hemelhoog 305

Op Toonhoogte 541

Opwekking voor kinderen 174

Op Toonhoogte 556

Hemelhoog 338

Hemelhoog 61

Op Toonhoogte 561

Alles wordt nieuw- Hanna Lam en Wim ter Burg deel4: 9

Auteur: PZ

Mordechai wordt toch nog beloond

Dit verhaal kunt u vertellen als een zogenaamd 'Mee-Speel-Verhaal'.

De kinderen kunnen tijdens de vertelling meespelen door middel van het nazeggen van bepaalde woorden of zinnen. Deze staan cursief gedrukt.

Jij zegt het eerst, de kinderen zeggen het na.

Ook kunnen ze bepaalde emoties uitbeelden, geluiden maken, bewegingen nadoen.

Ook dit staat cursief gedrukt. Doe zelf mee, doe het voor.

Je kunt er voor kiezen om dit alle kinderen te laten doen, of tijdens het vertellen een kind aan te wijzen dat dit doet. Ook kun je kinderen tijdens het vertellen mee laten spelen door iets uit te beelden.

Als ze dan iets moeten doen of zeggen kun je dit fluisterend aan hen vertellen.

Speel zelf ook mee.

Spreek van tevoren af, dat als jij jouw hand als stopteken omhoogsteekt, de kinderen stil zijn.

De kinderen blijven gewoon op hun plek zitten tijdens het vertellen, tenzij er kinderen iets uit moeten beelden waarbij ze moeten lopen.

Zelf kun je het verhaal beeldend vertellen.

Kom van je stoel, loop rond, of maak bepaalde bewegingen die van toepassing zijn.

Inleiding

Kom nog even terug op het verhaal van vorige week. Laat eventueel een tekening zien uit een kinderbijbel of van internet.

Oom Mordechai had aan Ester gevraagd of zij naar de koning wilde gaan, omdat die gemene minister Haman, het hele Joodse volk wilde laten doden. Maar Ester kon niet zomaar naar de koning, dat mocht niet en was gevaarlijk. Als de koning boos op haar zou worden, zou ze gestraft worden.

Toch is Ester gegaan, de koning vond het goed dat ze naar hem toe kwam.

We gaan luisteren hoe het verhaal verder gaat.

U verdeelt de groep in vieren.

Eén groep klapt driemaal in de handen als het woord 'Ester' gezegd wordt.

De tweede groep is de koning en zegt: 'Huh?' als het woord 'koning' gezegd wordt.

De derde groep is Haman en zegt gemeen: 'Grr, grr' als 'Haman' iets zegt of moet doen.

De vierde groep is Mordechai en roept 'hoera' als het woord 'Mordechai' gezegd wordt.

Geef het aan door de groep aan te wijzen als ze aan de beurt zijn: (...)

Verhaal

Daar staat Ester (...) voor de koning (...)

Hij snapt er niets van. Waarom komt zijn lieve vrouw nu zomaar naar hem toe?

Ze heeft vast iets heel belangrijks te zeggen.

Hij vraagt: 'Wat is er koningin? Kan ik iets voor je doen?'

Al wilde je mijn halve koninkrijk hebben, ik zou het je geven.'

'Graag nodig ik u en minister Haman uit voor het diner dat ik vandaag ter ere van u geef.'

De koning (...) is verbaasd. Hij wordt uitgenodigd om met Haman te komen eten bij Ester? (...)

Nou dat is wel bijzonder.

'Ga vlug Haman halen', zegt hij tegen zijn knechten.

Zo gaan ze naar de eetzaal van de koningin.

De koning (...), die er nog steeds niet veel van begrijpt.

En de gemene Haman (...)

Ze eten allemaal van het heerlijke eten en drinken van de heerlijke wijn.

Maar de koning (...) begrijpt het nog steeds niet. Waarom heeft zijn lieve koningin nu gevraagd of ze komen eten?

Hij zegt: 'Zeg mij nu wat je wilt en ik zal het je geven, al was het mijn halve koninkrijk.'

'Ik heb één wens, wilt u morgen weer met Haman komen eten, dan zal ik uw vraag beantwoorden.', zegt Ester (...)

Tjonge die gemene Haman (...) weet niet wat hij hoort. Hij mocht vandaag bij de koningin eten en morgen weer! Blij gaat hij naar huis.

Maar bij de poort zit die man die niet voor Haman (...) wil buigen: Mordechai! (...)

O, wat is hij boos, die Haman! (...) woedend is hij!

Maar als hij thuiskomt, bij zijn vrouw en vrienden, is zijn boze bui over. Hij begint op te scheppen over hoe rijk hij is, hoeveel kinderen hij wel heeft en hoe belangrijk hij is bij de koning. Hij is bijna de belangrijkste van het hele land geworden!

'En', zegt hij, 'en alleen ik en de koning mogen morgen nog een keer komen eten bij koningin Ester.' (...)

Maar dan kijkt Haman (...) weer boos. 'Maar die Jood die bij de poort, wil nog steeds niet voor mij buigen', zegt hij, 'die Jood Mordechai (...)

'Nou, weet je wat je doet,' zeggen zijn vrouw en vrienden tegen hem. 'Ga naar de koning en vraag of je een hoge paal in de tuin mag zetten, dan kun je die Jood daaraan op laten hangen, en daarna ga je weer lekker eten bij de koningin.'

Dat vindt Haman (...) een prachtig idee.

Maar de koning (...) snapt er nog steeds niets van. Hij ligt in bed, maar kan niet slapen.

Hij draait eens op zijn ene zij, en op zijn andere zij, dan ligt hij weer op zijn rug, op zijn buik, maar hij kan niet slapen.

Nou, dan moet er iemand maar een verhaal voor hem voorlezen, dan valt hij misschien in slaap.

De koning (...) laat iemand voorlezen uit zijn dagboek waarin alles staat wat er gebeurd is in zijn land.

De knecht die voorleest leest over Mordechai (...) Hij had er voor gezorgd dat die gemene mannen, die poortwachters, de koning geen kwaad konden doen.

De koning gaat overeind zitten. (...) 'Wat hebben wij hem als beloning gegeven? Om hem te bedanken?'

'Hij heeft nooit iets gekregen, majesteit', zegt de knecht.

Juist op dat moment komt Haman (...) het paleis binnenlopen. Hij wil aan de koning vragen of hij Mordechai aan de paal mag hangen.

'Kom binnen, Haman, ik heb een vraag.', zegt de koning (...)

'Er is een man die ik heel dankbaar ben, Hoe kan ik hem het beste bedanken?'

O, denkt Haman, de koning wil mij natuurlijk bedanken!

'Dit moet u doen om die man te bedanken', zegt hij. 'U laat hem een mantel dragen die door uzelf gedragen is, een koninklijke mantel. Een belangrijke minister moet hem die mantel aantrekken. En u laat hem op een paard zitten waarop u zelf gereden hebt, een koninklijk paard, en laat een koninklijke kroon op zijn hoofd zetten. Dan moet die belangrijke minister voor het paard uitlopen en roepen: 'Dit doet de koning met de man wie hij eer wil bewijzen!'

De koning (...) zucht. Wát een goed idee!

'Haal snel die mantel en dat paard. Doe wat je hebt gezegd bij de Jood Mordechai!' (...)

Haman (...) schrikt. Wát hij moet dit doen bij die Jood die niet voor hem wil buigen?

Het is niet voor hemzelf, niet voor Haman? (...)

Woedend loopt Haman (...) naar buiten. Haalt de mantel en het paard en loopt naar Mordechai (...)

Hij trekt hem de mantel aan en zet hem op het paard.

Dan loopt Haman (...) voor het paard waarop Mordechai (...) zit.

Haman (...) roept: 'Dit doet de koning met de man wie hij eer wil bewijzen! Dit doet de koning met de man wie hij eer wil bewijzen!'

Zo loopt Haman (...) heel de stad door met Mordechai (...) op het paard.

God zorgt er voor dat Haman (...) hem geen kwaad kan doen.

Mordechai (...) wordt gered. Wat hij deed voor de koning wordt niet vergeten.

God laat zien dat Hij het goede dat je doet niet vergeet.

Auteur: EZD

God komt te hulp

Inleiding

Neem een bijbel mee in de kring en verwijs ernaar: 'Ik heb hier een boek met veel tekst. Wie van jullie leest daar wel eens in? Eigenlijk is het zo, dat in deze kافت 66 boeken en brieven zijn gebundeld tot één leesboek. Het is een verhalenboek over de geschiedenis van het volk van vader Jakob. Ze worden Israëlieten genoemd. Later werd die naam vervangen door Joden. Dit verhalenboek wordt ook 'geloofsboek' genoemd. Wat betekent dat denk je? Maak een woordweb en schrijf de kernwoorden uit de reacties op. Het gaat dus om verhalen van geloof en vertrouwen om te laten zien dat God op die manier met mensen verbonden is.

In dit boek staan ook liederen over vertrouwen. Ze heten Psalmen. Ik zal er een stukje uit lezen: Psalm 121:1,2. Hoor je iets van vertrouwen? Kan deze mens de Here God zien? Hoe laat hij weten dat zijn woorden toch met God te maken hebben? Als je in dit boek leest kun je ontdekken hoe mensen door alle eeuwen heen op God vertrouwden ook al zagen ze Hem niet. Ook kun je ontdekken hoe God meedoet in die verhalen. Als je zo leest en luistert ontdek je meer van God. Vandaag vertellen we uit het boekje met de naam Ester. Het speelde zich meer dan 2500 jaar geleden af in Susa, de hoofdstad van het Perzische rijk. Koning Ahasveros zit op de troon en de joodse Ester is zijn koningin. Voor haar is dit moment in haar leven heel spannend. Luister maar en probeer te ontdekken wat je merkt van de God van haar volk in deze geschiedenis....

In gedachten gaan we naar het grote paleis van koning Ahasveros in de Perzische hoofdstad Susa. Het heeft een ruime troonzaal en veel koninklijke kamers. Koningin Ester woont in een aparte afdeling van het paleis. Zij en haar hofdames hebben drie dagen lang niet gegeten en gedronken, omdat er iets vreselijks gaat gebeuren. Alleen God kan helpen. Als de koningin alleen in haar eigen kamer is, bidt ze zachtjes tot de HEER, de God van haar volk. Precies zoals ze in het huis van haar neef

en pleegvader Mordechai heeft geleerd. 'Here God van mijn volk Israël, wilt U ons arme volk dat in grote nood is redden? Wij zijn bang en hopen op U.' In het bijbelboek Ester is daarover niks geschreven, maar als dochter van het joodse volk heeft Ester als kind bidden geleerd. Niet voor niets heeft ze Mordechai gevraagd samen met alle Joden te vasten. Daar hoort bidden bij. Op deze derde dag maakt ze zich klaar om naar de koning te gaan. Vandaag moet dat gebeuren, hoe spannend ook. De koning heeft al een maand geen contact met haar gehad, maar vandaag gaat het er van komen. Niemand anders dan zij kan dit doen en als de koning haar weigert om bij zijn troon te komen, is het voor haar einde verhaal, ook al is ze zijn vrouw. Ze kiest uit haar kast een koninklijke jurk waarvan ze weet dat de koning die prachtig vindt. Haar hofdame knikt goedkeurend als ze de haren en make-up van de koningin verzorgt. 'U ziet er prachtig uit majesteit!' Ester staat op. Het gaat nu gebeuren. Ze vindt dat heel spannend maar tegelijk voelt Ester zich ook helder in haar hoofd. Alleen zij kan op dit moment naar de koning gaan. Ze recht haar rug en loopt rustig in de richting van de troonzaal. Als ze de lange gangen doorgelopen is, ziet ze in de verte de koning op zijn troon zitten. Ze loopt er rustig naartoe. In de troonzaal is het druk; mannen lopen heen en weer. Ineens kijkt de koning op en ziet haar staan. Zijn ogen kijken blij verrast. Hij knikt haar vriendelijk toe, pakt zijn gouden staf, een scepter, en steekt die naar haar uit. 'Wat hebt u me te vragen koningin Ester?' zegt hij vriendelijk.

De koningin loopt naar voren en raakt met haar vinger-toppen de gouden staf aan. Ze is opgelucht; gelukkig, de koning wil naar haar luisteren. 'Wat is uw wens, mijn koningin?' wil hij weten. 'Al wenst u de helft van mijn koninkrijk, ik zal het geven.' Ze maakt een lichte buiging en begrijpt dat ze haar vraag beter niet in deze troonzaal met veel luisteraars kan stellen. Ze zegt: 'Wilt u vandaag tijd vrijmaken om met minister Haman bij mij te komen eten?' De koning knikt en geeft meteen opdracht: 'Roep Haman en zeg hem dat hij samen met mij bij de koningin wordt verwacht.' Die dag wordt er in de eetkamer van de koningin gegeten. De koningin schenkt zelf de wijn in de bekertjes. Ze pakt haar eigen beker en gaat zitten. 'Wat is eigenlijk uw wens, mijn koningin?', vraagt de koning. 'Wat u vraagt zal gebeuren.'

Ester durft ook nu nog niet goed met haar vraag tevoorschijn te komen. Ze aarzelt even en zegt dan: 'Wilt u samen morgen nog een keer bij mij komen eten, dan zal ik antwoord geven op uw vraag.' Haman is vrolijk geworden van dit etentje. Wie in dit grote koninkrijk kreeg ooit de kans om samen met de koning bij de koningin te eten? Nu wordt hij zelfs voor een tweede keer uitgenodigd. De koning en koningin vinden hem vast een geweldige minister!

Trots en met een goed gevoel over zichzelf loopt hij naar huis. Als hij door de Koningspoort loopt ziet hij die vervelende kerel; de Jood Mordechai die niet van plan

is eerbiedig te buigen voor deze belangrijke minister. Haman perst van boosheid en irritatie zijn lippen stijf op elkaar. Thuis vertelt hij zijn vrouw en vrienden waarom hij wat later thuis is. 'Ik kom uit het paleis waar ik vandaag samen met de koning was uitgenodigd voor een etentje bij de koningin. 'Weet je: ze hebben in het paleis vast gezien dat ik een supergoede minister ben. Daarvoor wilden ze me belonen en alsof één keer niet genoeg is, mag ik morgen nog een keer samen met hen eten. Ze vertrouwen mij helemaal. Vinden jullie dat niet geweldig!' Plotseling worden zijn ogen donker. 'Het enige wat ik niet kan uitstaan is, dat die Jood Mordechai niet in de gaten heeft hoe goed ik ben. Elke dag weigert hij voor mij op te staan als ik door de poort van het paleis loop. Dat frustreert me verschrikkelijk. Ik haat die man!' Hamans vrouw en de vrienden aan tafel hebben een goed idee: 'Als de koning zo tevreden is over jouw manier van werken vraag hem dan toestemming die Jood uit de weg te ruimen. Zet een paal van 25 meter hoog in je tuin en hang die Mordechai daaraan op.' Hamans gezicht verandert meteen. Hij schenkt zich nog een beker wijn in en zegt; 'Dat vind ik hélemaal geen slecht idee. Daar word ik zelfs vrolijk van!'

Die nacht slaapt Haman niet lang. In zijn hoofd spookt een plan met een hoge paal waar die gehate Mordechai aan zal hangen. Morgenvroeg gaat hij dit plan onmiddellijk met de koning bespreken. Dan komt hij die ellendige Jood niet langer tegen in de poort. Dan kan de hele stad zien hoeveel macht minister Haman heeft. Mordechai zelf weet niks van dat lelijke plan. Hij heeft vandaag samen met andere Joden gebeden tot de God van hun volk. Nu slaapt hij rustig in zijn eigen huis.

De koning kan deze nacht helemaal niet slapen. Hij heeft zich al honderd keer omgedraaid in zijn bed. Warme drankjes om te slapen helpen niet. Zachte muziek helpt dit keer ook niet. Daarom geeft hij een lijfwacht de opdracht een jaarboek met verhalen uit het archief te halen. 'Laat iemand mij daaruit voorlezen' commandeert hij. Dat gebeurt. Een kamerheer leest voor uit berichten die werden opgeschreven. De koning luistert: 'Twee lijfwachten uit het paleis bedachten een plan om onze hoogedele koning te vermoorden. Heer Mordechai kwam daarachter. Hij gaf dit door aan de beveiligers van de koning, zodat de kwaadwillende mannen op tijd konden worden gearresteerd.' De koning is nu klaarwakker: 'Heer Mordechai heeft dus mijn leven gered? Welke beloning heeft hij hiervoor gekregen? In mijn rijk moet zo'n dappere held worden beloond, vind ik.' 'Daarover is niks geschreven, majesteit' zegt de kamerheer. 'Heer Mordechai kreeg geen beloning.' De koning vindt dit zo belangrijk dat hij het meteen geregeld wil hebben. 'Is er iemand die daar onmiddellijk iets aan kan doen?', vraagt hij. 'Heer Haman is zojuist binnengekomen, majesteit. Hij wacht op u.'

Als Haman binnenkomt krijgt hij geen tijd om zijn eigen plan over Mordechai en de hoge paal in de tuin te bespreken. De koning begint als eerste: 'Minister Haman wat zullen we doen als de koning iemand wil onderscheiden?' Haman denkt onmiddellijk aan zichzelf; het kan niet anders dan dat de koning hem als minister

in het zonnetje wil zetten! Daar hoeft hij niet lang over na te denken: 'Weet u majesteit, hang deze persoon een koninklijke mantel om. Een mantel die u ooit zelf hebt gedragen. Laat een glanzend geborsteld paard uit uw stallen komen waarop u ooit zelf hebt gereden en geef dat paard een koninklijke versiering op zijn hoofd. Laat iemand van de belangrijkste families in de stad een rijtoer door de stad organiseren. Als de persoon die de koning wil eren met de koninklijk mantel om, op de rug van het paard zit, zal een adellijke persoon de leidsels pakken en door alle wijken van de stad lopen terwijl hij roept: 'Burgers van Susa: zo gaat het met iemand aan wie onze koning een hoge onderscheiding wil geven!' Hamans ogen glimmen als hij dit plan voorstelt. 'Oké heer Haman', wuift de koning met zijn hand. 'Haal snel zo'n kleed en een paard en doe precies zo met de Jood Mordechai, U kunt hem vinden in de Koningspoort. Doe precies zoals u het me hebt voorgesteld.' Totaal in de war draait Haman zich om. Zijn ogen glimmen niet meer, maar hij weet dat de belangrijkste minister van een Perzische koning niks anders kan doen dan wat zijn koning hem opdraagt. Het woord van die koning is wet. Zo moet het gebeuren!

Om over na te praten

- Wie zijn de hoofdpersonen in dit verhaal?
- Wat vind je van de keuzes die zij daarbij maken?
- Komt God ook in het verhaal voor?
- In wiens rol ontdek je iets van de Here God of iets van geloof en vertrouwen?
- Hebben we vandaag iets ontdekt over geloven of vertrouwen op God?

Zing met elkaar een lied van vertrouwen ter afsluiting

Auteur: JHP

Hoogmoed komt voor de val

God is er ook nog. Hij kan wonderen doen. Zo'n wonder is gebeurd toen de koning naar Ester wilde luisteren. Hij willigde haar verzoek in om met Haman bij haar te komen eten. Het bidden en vasten van de Joden in Susa is niet voor niets geweest; dat heeft de HEER laten merken. God is er ook nog. Dat is de hoop die we hebben als Mordechai, zonder dat hij het weet, de volgende dag dreigt te worden vermoord. De paal om hem aan op te hangen staat al klaar. En God doet inderdaad iets. 'Toevallig' kan Ahasveros die nacht niet slapen. Een prima moment om eens te luisteren naar verhalen uit zijn roemrijke verleden. De dienaren beginnen te lezen 'Twee hovelingen, Bigtan en Teres, leden van de persoonlijke lijfwacht van de koning, waren van plan hem te vermoorden. Deze aanslag werd verijdeld door Mordechai, ambtenaar van de koning die via koningin Ester hem waarschuwde. Enige tijd later '... 'Stop, ik hoor niets over een beloning voor Mordechai.' 'Inderdaad, koning, hij heeft niets ontvangen'. 'Laat iemand uit de voorhof komen, een van mijn vertrouwelingen'.

Tegenslag-hoogmoed

Haman blijkt er al te zijn. Hij kwam in alle vroegte om de dood van Mordechai vragen, maar wordt nu ingeschakeld om zijn grootste vijand te eren. De hele dag loopt hij over het stadsplein voor Mordechai uit, die in koninklijk gewaad te paard zit. 'Zo doet de koning met hem die hij wil eren'.

Haman weet het niet meer en gaat treurig naar huis. Daar doet hij zijn verhaal, maar veel steun krijgt hij niet. 'Mordechai is een Jood, van het volk van die sterke God over wie we al zoveel gehoord hebben. Je vecht niet tegen een mens, maar tegen een god. Vechten tegen goden is hoogmoed. En hoogmoed komt voor de val.' Veel tijd om over deze wijze woorden na te denken krijgt Haman niet, want de knechten van de koning komen hem halen voor zijn diner met koningin Ester. Het wordt Hamans laatste reis naar het paleis. Niets wijst daar nog op, maar het is wel de waarheid.

Verkeerde inschatting

Gebeurtenissen zijn niet altijd wat ze lijken. Mensen schatten hun situatie verkeerd in. Als we oppervlakkig kijken lijkt de overwinning van het kamp van Haman vast te staan. Ester kan slechts op genade voor haar volk hopen. En de executie van Mordechai lijkt slechts een paar dagen uitgesteld, meer niet. Maar de waarheid is dat Haman tegen God vecht en geheel ten val zal komen. Hij draait de rollen om, want Hij kiest voor de rechtvaardigheid, voor degene die Hem wil dienen, voor de gelovige. God geeft uitkomst, hoe dan ook.

Het wereldgebeuren en ons geloof
Natuurlijk wil God ons helpen en redden. Dat weten jullie ook wel. Maar hoe kun je dat nu zeker weten in onze wereld vol onrecht en geweld? Het lijkt er toch vaak op, dat de sterkste wint en niet degene die op God vertrouwt.

En dan geloven we dat Jezus op Golgota de duivel en zijn kwade machten heeft overwonnen, maar wat zie je daar van? Zo vaak loopt het niet zo goed af als bij Mordechai. Dit is een van de moeilijkste problemen van ons geloof. We kennen God uit de Bijbel als een God die van ons houdt. Maar waarom gebeurt er dan zoveel vreselijks in de wereld om ons heen? Vindt God dat goed? God wil het in ieder geval niet. Hij heeft de wereld geschapen als een paradijs. De mensen mochten daar perfect gelukkig zijn. Maar alles is scheefgelopen. Door de zonde. Doordat de mensen anders wilden leven dan God hun had opgedragen. Anders dan God wil en goed voor hen vindt. En God vindt dat verschrikkelijk. Ik had net het nieuws aan. Daarop zag ik een treinongeluk. Na een botsing was een trein uit de rails gelopen. Onze wereld lijkt wel wat op een treinstel dat ontspoord. Je kunt sturen wat je wilt, maar er is geen houden meer aan. Iemand anders vergeleek het eens met een computervirus, dat de hele harde schijf van je computer aantast.

De enige oplossing is de trein weer op de rails zetten of je harde schijf opnieuw installeren. En dat gaat God doen. Er komt een nieuwe wereld, niet direct (dat zou God ook kunnen), maar eens. Dat mogen we zeker weten, omdat Jezus naar onze oude wereld is gekomen. We mogen vol vertrouwen wachten tot God alles weer goed maakt. Net zoals Hij dat bij Ester deed. Hij is de baas, Hij heeft de touwtjes van deze wereld in handen. Als je zorgen hebt over wat om je heen gebeurt moet je bij Hem aankloppen. Vertel het Hem maar in je gebed.

Doordenken

Overschat jij jezelf wel eens? Hoe komt dat?

Verwerkingssuggestie

Zoek samen meer voorbeelden in de Bijbel van hoogmoedige mensen. Mensen die zich overschatten en dan ten val komen.

Kijk wat de overeenkomsten tussen deze mensen zijn. Bijvoorbeeld: wat voor positie hebben ze? (koning, rijk en veel macht)

Hoe komen ze ten val? (rechtstreeks door een straf van God of via andere mensen?)

Zijn er tegenwoordig ook nog mensen bij wie het misloopt, omdat ze te groot van zichzelf denken?

Wat vind je van de stelling:

Als je als christen leeft, overschat je jezelf niet? Je weet immers dat God oneindig veel groter is dan jij. Hem moet je jouw leven laten besturen.

Waarom ben je het er wel/niet mee eens?

Auteur: RvO